

H O T Ă R Ă R E A nr.1-104/2022
cu privire la crearea grupului de lucru pentru instituirea mecanismului de
consiliere etică a procurorilor

13 iunie 2022

municipiul Chișinău

Examinând subiectul referitor la crearea grupului de lucru pentru instituirea mecanismului de consiliere etică a procurorilor, audiind informația prezentată de către domnul Constantin Șușu, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Prin Hotărârea nr.1 din 22.02.2019, Adunarea Generală a Procurorilor a adoptat proiectul de modificare a Codului de etică al procurorilor, care viza, *inter alia*, dezvoltarea institutului consilierii etice, în conformitate cu recomandările Grupului de State contra Corupției (GRECO).

Astfel, urmare a modificărilor realizate, pct.11 din Codul de etică al procurorilor statuează că *Colegiul de disciplină și etică va elabora îndrumări suplimentare scrise cu privire la interpretarea normelor de etică cu care se vor confrunta procurorii, inclusiv vor veni cu exemple practice privind încălcarea prevederilor prezentului Cod. Acordarea consilierii confidențiale în anumite cauze concrete, la cererea procurorului interesat, va fi asigurată de persoane desemnate de către CSP în calitate de consilieri de etică, aceștia fiind aleși din rândul foștilor membri ai organelor de autoadministrare din cadrul Procuraturii. La selecție se va ține cont de reputația procurorului și abilitățile de comunicare ale acestuia. CSP va face publică lista cu identitatea consilierilor, datele de contact și va reglementa condițiile de purtare a discuțiilor și păstrare a confidențialității.*

Pe dimensiunea consilierii etice a procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor consemnează recomandarea xvii din cel de-al Doilea Raport de conformitate pentru Republica Moldova din cadrul celei de-a patra Rundă de Evaluare a Grupului de State împotriva Corupției al Consiliului Europei¹, *ca (ii) să se asigure pentru toți procurorii o formare dedicată de natură orientată spre practică și consiliere confidențială în cadrul procuraturii.*

În egală măsură, potrivit pct.100 din Raportul menționat *supra* „, [...] În plus, GRECO ia act de faptul că noile modificări ale Codului de etică prevăd instituirea unui sistem de consiliere confidențială pentru procurori de către consilierii de etică. Se preconizează că sfaturile vor fi oferite în mod confidențial și, după cum se pare, în mod distinct de organismele disciplinare. Aceste evoluții merg, de asemenea, în direcția cea bună, dar sistemul de consiliere confidențială rămâne să fie instituit și operațional. Rezultă că și cea de-a doua parte a recomandării rămâne în continuare parțial pusă în aplicare.”

În acest context, Consiliul Superior al Procurorilor notează că Codul de etică al procurorilor reprezintă o adevărată declarație de intenție a profesiei procurorilor, fiind asumat de întreaga profesie prin voința unanimă a procurorilor constituiți în Adunarea

---

¹ GrecoRC4(2020)9 Raportul doi de conformitate pentru Republica Moldova din cadrul celei de-a patra Rundă de Evaluare a Grupului de State împotriva Corupției al Consiliului Europei (GRECO) „Prevenirea corupției în ceea ce privește membrii parlamentari, judecători și procurori”, adoptat la cea de-a 85-a Adunare Plenară (Strasbourg, 21-25 septembrie 2020)

Generală. Fără o asumare conștientă a valorilor eticii de fiecare procuror în parte, precum și de către întreaga profesie, astfel cum sunt ele exprimate de cele 9 principii din Codul de Etică, nu este posibilă punerea lor în practica de zi cu zi în exercitarea atribuțiilor, dar și în viața extraprofesională.

Consiliului Superior al Procurorilor, ca organ de autoadministrare însărcinat legal cu apărarea independenței, imparțialității procurorilor, îi revine rolul important în implementarea acestui Cod de etică, dar și de principal coordonator în materia eticii profesionale a procurorilor (constatarea și aplicarea sancțiunilor disciplinare, implementarea și coordonarea instituției consilierului de etică, etc.).

Un corp profesional matur, cu o cultură organizațională bine încheată, are ca scop întărirea integrității profesionale inclusiv prin dezvoltarea unor mecanisme eficiente de prevenție a încălcărilor eticii profesionale. Nu în ultimul rând, Codul de etică vine, printre altele, cu o soluție modernă de prevenție. Recomandarea europeană statuează în acest sens: „Deoarece problemele etice cu care se confruntă procurorii sunt din ce în ce mai diverse, complexe și evoluează în timp, statele membre trebuie să prevadă mecanisme și resurse (organism specific independent, experți în consiliile judiciare sau consiliile procurorilor etc.), pentru a-i ajuta pe procurori să răspundă la întrebările pe care și le pun (de exemplu, asupra posibilității de a se retrage dintr-un caz ca urmare a unui eventual conflict de interese sau a oricăror cunoștințe ori prejudecăți pe care le-ar putea avea, a posibilității de a avea activități suplimentare, cum ar fi arbitrajul etc.).”²

Consilierea confidențială este facultativă, rămânând la latitudinea procurorului să apeleze la această instituție prevăzută în Codul de etică al procurorilor, iar procedura desfășurării este indicată succint în pct.11 din Cod.

Pentru ca procurorii să conștientizeze această metodă de prevenție a încălcării principiilor eticii profesionale, în Comentariul Codului de etică al procurorilor sunt enumerate câteva din avantajele consilierii la nivel organizațional (pentru sistemul de Procuratură, dar și pentru fiecare unitate de procuratură sau serviciu specializat în parte), precum și posibilele avantaje pentru procurorul ce apelează la această instituție

Astfel, printre avantajele consilierii etice la nivel organizațional, se regăsesc: creșterea încrederii, stimularea dialogului și a spiritului de echipă, dezvoltarea culturii organizaționale, consolidarea imaginii organizaționale, asigurarea unui climat optim de lucru, într-un mediu sigur și în care integritatea profesiei de procuror este respectată, utilizarea eficientă a resurselor, creșterea calității activității profesionale, stimularea, interpretarea și aplicarea unitară a normelor de conduită etică și integritate a funcției publice de procuror; creșterea capacității de luare a celor mai bune decizii în domeniul conduitei etice și integrității funcției publice de procuror.

Cadrul procedural amintit de pct.11 din Codul de etică al procurorilor urmează să fie dezvoltat într-un act instituțional, care va conține principalele reglementări pentru instituirea mecanismului de consiliere de etică a procurorilor.

Ținând cont de recomandările mecanismelor europene de specialitate precitate, având în vedere necesitatea reglementării, la nivel instituțional, a mecanismului de consiliere de etică a procurorilor potrivit pct.11 din Codul de etică al procurorilor,

---

² Avizul nr.13(2018) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni privind „Independența, responsabilitatea și etica procurorilor” pct.64

Consiliul Superior al Procurorilor consideră relevant crearea unui grup de lucru pentru instituirea mecanismului de consiliere etică al procurorilor.

În cadrul ședinței, deliberând asupra tuturor aspectelor invocate, Consiliul Superior al Procurorilor a discutat și a propus candidaturile doamnei Angela Motuzoc, președinte al Consiliului Superior al Procurorilor, domnului Constantin Șușu, membru al Consiliului Superior al Procurorilor, domnului Adrian Bordianu, membru al Colegiului pentru evaluare performanțelor procurorilor și domnului Vladislav Guțan, președinte ale Colegiului de disciplină și etică, pentru a fi desemnați în grupul de lucru de referință.

Prin urmare, în temeiul constatărilor descrise și în baza prevederilor art.art.70 alin.(1) lit.a) și art.77 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor –

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A-i desemna pe doamna Angela Motuzoc, președinte al Consiliului Superior al Procurorilor, domnul Constantin Șușu, membru al Consiliului Superior al Procurorilor, domnul Adrian Bordianu, membru al Colegiului de evaluare performanțelor procurorilor și domnul Vladislav Guțan, președinte ale Colegiului de disciplină și etică, pentru participarea la lucrările grupului de lucru pentru instituirea mecanismului de consiliere etică al procurorilor.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată în temeiul art.191 din Codul administrativ la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea acesteia.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:

	<i>Prenume și Nume</i>	<i>Semnătura</i>
1.	Dorel MUSTEAȚĂ	<i>semnat</i>
2.	Sergiu LITVINENCO	<i>semnat</i>
3.	Ceslav PANICO	<i>absent</i>
4.	Inga FURTUNĂ	<i>absentă</i>
5.	Andrei ROȘCA	<i>semnat</i>
6.	Constantin ȘUȘU	<i>semnat</i>
7.	Eduard VARZAR	<i>semnat</i>

8.	Lilia POTÎNG	<i>semnat</i>
9.	Svetlana BALMUȘ	<i>semnat</i>
10.	Andrei CEBOTARI	<i>semnat</i>

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Angela MOTUZOC